

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pápa, Jókai Mór utca 15. szám. — Telefonszám: 11.
Előfizetési árak:
Félévre 240 korona, negyedévre 120 korona. Egyes
szám ára 8 korona.

Felölös szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR

Keresztény kisgazda- és földmives-
szövetség hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.“

SZEMLE.

Pakots József nemzetgyűlési képviselő előveszi irói tehetségét s az Egyenlőség hasábjain keszreg a zsidók sorsán. Merész, a zsidók iránti szeretet és rokonérisztől túlfutott fantáziája, rémes dolgokat látatt meg vele s ezeket mind föltalálja. Az Egyenlőség zsidai pedig kéjelegve olvassák cikkének minden sorát s még jobban bele élék magukat az elnyomott, az üldözött, az igazságtalanul letipott és meggyalázott faj szomorú szerepébe.

Sok az ilyen Pakots manapság. Az ország, a nemzet megmentése, ujjaépítése volna szigorú kötelességünk. Ehelyett fölsapnak zsidó védőknek és keresztény gyalázoknak. Védik szívesen azt a fajt, amely a receptió óta csak azon járadozott, hogy országunkban lábát megvetve, felforgathasson, elpusztíthasson mindent, ami keresztény és magyar.

A zsidóság aknamunkája, jorradalmi, a kommün alatti és utáni szereplése olyan helyzetet teremtett nálunk, hogy aki a zsidóságot védi, az eo ipso a kereszténységet támadja.

Világos példa erre Pakots nemzetgyűlési képviselő ur cikke is. A Landau pörről elmélkedve egy ördögi óriás fekete-véres kezét lát s szinte hátborzongva ismétli: középkor, középkor, középkor!

E képletes beszéd előttünk nem titok. Pakots ur a Landau esetben szerepelt egyének tetteiért, — anélkül, hogy e cselekedetek rugóit a zsidó kommunizmus rémuralmában látná — egyenesen a kereszténységet vádolja meg. Ahhoz azonban nem eléggé bátor a nemzetgyűlési képviselő ur, hogy ezt nyíltan tegye, előszedi tehát a

zsidók által használt kifejezéseket. A zsidó újságok évtizedeken keresztül jirkáltak fekete kézről, fekete szellemről. Ez ugyanazt jelentette nálunk, mint a sokat kigunyolt klerikalizmus, ultramontanizmus, a bigottság s a — középkor.

Ha az Egyenlőség zsidó táborába beveszi és pedig örömmel Pakots ur megállapításait, mi a legérelyesebben tiltakozunk ellene! A parlamenti pincéről, az országcsontkításról, a zsidó terroristákról, a valutáról s az árdragításról írjon Pakots ur az Egyenlőségbe. A keresztény kurzust, keresztény szellemet, a keresztény középkort pedig ne merje egyes emberek cselekedete miatt kipellengérezni.

Az ügyészségnek az Egyenlőséget már rég be kellett volna tiltani, mert az mást se tud, mint minden zsidó bűnből erényt csinálni s a legszemetelenebb formában állandóan támadja és neveltségessé teszi a keresztény restaurációt, a keresztény nemzeti irányzatot.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Ausztria megmentése.

Róma, szeptember 1.

Ausztria gyors segítség címén Olaszországtól 70 millió lírát, franciaországtól 50 millió frankot kap. Barazio Massimo herceggel az élén nemzetközi bizottság alakult Ausztria segítségére.

Olaszország erélyes fellépése leállította a mozgolódó kis-ántántot.

Róma, szeptember 1.

Az olasz kormány jegyzéket intézett a hatalmakhoz, amelyben kijelenti, hogy a legérelmőbb figyelemmel kíséri a Jugoszláviában történő eseményeket s minden érdeksértést meg fog torolni.

Új háboru réme fenyeget

bennünket, szegény kifosztott, tönkretett magyarokat.

Az ántánt még mindig nem nyugszik. Még mindig nem tették eléggé tönkre Magyarországot!

Dicső hazánk évezreden keresztül a nyugati civilizáció, a kereszténység védőbástyája volt. A magyarok vitészégén, lángoló hazaszereteten és kereszténységén törött meg annyi vad és irtózatos támadás, mely, ha a magyar föl nem tartóztatja, pusztulást, nyomorúságot hozott volna a nyugati államokra.

S most ezt az életerős nemzetet akarják tönkretelni! Amint az utóbbi napok híradásai közölték, kétségtelen bizonyítékok vannak arról, hogy Cseh-Szlovákia, Jugoszlávia és Ausztria megmentésének ürügye alatt közösen katonai operációkat készítenek elő.

E híradás nem lepett meg bennünket.

A békeszerződést balkézvel csinálták Trianonban. Az önmagával telhetetlen, kapzsi kegyetlenségében hárított nem ismerő, győzelmi mámorától elkapatott franciák politikai boszorkányműködésének a főzetét találták föl Párisban, Saint-Germainben és Vezclésben.

Hogy bennünket teljesen tönkretegyenek, Potemkin államok gyűrűjével vettek körül bennünket. Ez új álamok közös érdekelttsége hozta létre a kisántántot.

A kisántánt nem fér a bőrébe. Evés közben nagyon megjött az étvágya. A fölemészített magyar vármegyék már nem elég kőne! A nagyántánt mindent elnézett a kisántántnak, nekünk azonban mozdulni sem volt szabad, különben egyik ultimátum a másikat érte. Az igaz, hogy mi kezdtünk gyáván meghunyászkodni. S ez csak olaj volt a tüzre. Semmibe se vesznek már bennünket s a franciák örülnének a legjobban, ha a kisántánt

gyűrűje bennünket tökéletesen megfojtana.

A kisántant boszorkánykonyháján alája fűtöttek az üstnek. Majd külső nemsokára, mit kutyvasztanak a hős szlávok, a csehek és a szerbek. Jelenleg Ausztria sorsa az ürtűgy. A békeszerződés nekik nem imponál. Elég erőseknek érzik magukat ahhoz, hogy már a saját szakállukra dolgozva, felrugják a békeszerződésben megállapított határokat is. Ausztria vagy Magyarország, vagy esetleg mind a kettő rovására az Ausztria és Magyarország között elhúzózó széles sávon a „szláv korridor” akarják megteremtetni, amely kordonon át érintkezhetnének egymással. A messze jövőbe nyúló tervek elseje volna ez a cseh és szerb fantáziák Magyarország, Ausztria romjait látják, amelyekben egy óriási szláv birodalom épül.

De az olaszoknak is van fantáziájuk. Ők is látják már, hogy e nagy előretörtetés Olaszország északi és keleti szomszédságában oly államalakulatokat hozna létre, melyek az olaszok *adriai aspirációinak* koránt sem kedveznének. Ezért hiúsította meg Olaszország még a párisi béketárgyaláson e korridor eszméjét. Olaszország tehát most sem nézne ölbetelt kezekkel a cseh-jugoszláv megmozdulását.

Anglia is figyel már s higgadtan számítja az esélyeket. S ha érdeke megkívánja, szembe néz majd a ficánkoló kisántanttal.

Mi pedig, ez új kalandor terv kiszemelt áldozatait, nyugodtan nézünk ez események elébe. S a mi fantáziánk is sok mindent meglát. Meglátja a francia szabadjómives és zsidó befolyás érvényesülését a kisántant politikájában.

Hazai zsidaink az egész kereszténykürzus tartama alatt az emigrált vörös zsidókkal egyetemben, erős körusban, folyton *jogrend* után kiabáltak, *fehér terrorról* jajgattek. A kommun által nem tudták fonkretenni az országot, próbáltak hát mást. A francia zsidó szabadjómivesek által irányítják a külpolitikát, idehaza pedig utolsó fillérünköt is kifosztanak bennünket, mert a keresztény Magyarországnak pusztulnia kell!

Legyünk résen, bármi történjen is! Mi ismerjük a magyar fajt. Ép ezért nem félünk!

Ha e meghagyott föld megmentésére kerül a sor, még fog mozdulni minden magyar, s ha nem lesz fegyver, lesz majd ásó, kapa és kasza s lesz félelmet nem ismerő, halált nem féltő magyar lélek, magyar szív! Nekünk már nincs több veszteni valónk. De ha leszámolást provokálnak, ak-

kor leszámolunk minden ellenségünkkel s vagy elpusztulunk, vagy újra fellémasztjuk az ezeréves Nagy-Magyarországot.

Hát csak rajta! Zsidók, csehek és szerbek s ti mindnyájan, kik tétvek módjára elősködöttök rajtunk, csak fűtétek a boszorkánykonyhát, csak fűtétek a boszorkánykonyhát, csak kutyvasztatok számunkra a mérget! De ha attól nekünk pusztulni kell, ti is pusztultok velünk együtt! Mi azonban bizunk egy jobb jövőben; de rut elős-diek nélkül.

Horthy Miklós nyomorenyhitő akciója.

Horthy kormányzó szava nem hangzott el hiába. *József főherceg*, majd a *pápai* magas adományaikkal siettek az akció támogatására. A minisztertanács is magávé tette ez ügyet s az akció országos szervezésével a belligyminiszteret bízták meg.

Legújabban herceg *Eszterházy Pál*, ki még egyetemi éveit éli, de máris férfias komolysággal fölismerve ama feladatokat, amelyek reá, mint az ország legdagabb főurára várnak, a Horthy akcióra öt millió koronát adományozott.

Frigyes királyi herceg, fia, *Albrecht főherceg* utján két millió koronát ajánlott föl.

Mándy Samu nemzetgyűlési képviselő az akció céljaira egy millió koronát adott.

Simontornya falnamegyei község képviselőtestülete határozattal egy millió koronát szavazott meg a község pénztárából az inaségy akció céljaira.

Reméljük, hogy e nemes példákön felbuzdulva, minden józértű magyar ember fölajánlt fölöslegéből és szent célra.

Itt közöljük egyuttal veszprémvármegye főispánjának dr. *Magyar Károlynak* felhívását is:

Felhívás Veszprémvármegye Gazdaközönségéhez!

Magyarország kormányzója Horthy Miklós Ő Főméltósága gróf *Bethlen István* miniszter elnök urhoz intézett kéziratával egy országos nyomorenyhitő akció szervezését kezdeményezte.

Ezen akció célja az, hogy elsősorban az aratási munkanélkül maradt mezőgazdasági munkások juttatassanak munka fejében gabonához, nehogy az amogy is nehéznék ígérkező télen még a mindennapi kenyérüket is nélkülözniök kelljen.

Mivel pedig az állam súlyos pénzügyi helyzete ezen célt egyedül megvalósítani képtelen, a magyar társadalomnak elsősorban pedig a gazdaközönségnek kell kivennie részét az áldozatból annál is inkább, mert a társadalomnak de főleg a gazdatársadalomnak elsőrendű érdeke is, hogy az éhség megne bonthassa azt az összhangot és együttműködést, amely lehetővé tette a közelmúlt nemzetgyűlési kísérleteinek megtörését.

Sajnos vármegyénkben is sok mezőgazdasági munkás van, aki önhibáján kívül nem jutott aratórészhez.

Ezen körülményre való tekintettel a vármegyei mezőgazdasági bizottság is kötelességének tartotta ezen nemzeti és szociális szempontból sürögő megoldásra váró kérdéssel foglalkozni.

Beható tárgyalás után a bizottság azon

kéréssel fordult a vármegye gazdaközönségéhez: adjon minden gazda önként, az önhibáján kívül munkanélkül maradt munkások ténylegesen minden hold szántófelje után legalább egy kilogramm búzát, vagy rozsot esetleg tesserit díjazatul. Így a sok önhibáján kívül nyomorba jutott ember megfogja érteni, hogy sorsát csak az igazán vesztő magyar gazda testvérek viselik szívükön, nem pedig a miénk oldal demagog agitátorei.

Hogy ezen akció *technikai lebonyolítása* minél egyszerűbb és gyorsabb legyen a vármegyei mezőgazdasági bizottsága felkéri a nagy és közép birtokosokat jelentésk be adományukat a vármegyei mezőgazdasági bizottság előadójánál *Kajdaci Endre* gazdasági egyesületi igazgatójánál, a kisgazdák pedig alakítsanak községükben egy bizottságot, mely bizottság indítsa meg a gyűjtést. Az így megalakult bizottságok összejárják a felajánlott gabona mennyiségét, gondoskodnak annak elraktározásáról és a gyűjtés eredményét ugyancsak a vármegyei gazdasági egyesület igazgatójánál jelentik be, hogy az összesgyűjtött gabona elszállításáról intézkedhessék.

Ezen segélyből méltánytalanok nem részesülhetnek s a különben rászorulóknak sem kapnak ingyen e segélyből.

Munkanélküli megélhetéshez segélykezel nyújtani bűn!

Ha valamikor ugy ma kétszeresen kötelessége mindenkinek verejtékesen dolgozni hazája, nemzete és saját jövőjéért. Eppen ezért a vármegyei mezőgazdasági bizottsága gondoskodni fog róla és szigorúan ellenőrzi, hogy ezen segélyből csak azok részesüljenek akik közmunkát vállálnak. Utépités, ujjavítás, faültetés, vízszabályozás lesznek azok a közmunkák amelyeknél a munkanélkül maradt munkások foglalkoztatva lesznek s munkabéruk fejében pénz helyett a gazdatársadalom áldozatkészségéből felajánlott gabonában foglalkoztatva lesznek.

Magyar Gazdák!

Hiszem és remélem, hogy a vármegyei mezőgazdasági bizottság kérése szavai megtalálják az utat a magyar szívekhez. Bizom benne, hogy gazdatársaim egytől egyig értik az idők szavát, a nemzet és önnök érdekeit és már többször tanusított nemes áldozatkészségükkel lehetővé fogják tenni sok ezer magyar családnak testi és lelki megmentését — a magyar jövő számára.

Veszprém, 1922. évi augusztus hó 18-án.

Hazafias üdvözlettel:

Dr. Magyar Károly s. k.
főispán.

Vármegyei mezőgazdasági bizottság elnöke.

Szánjuk meg tehát nyomorgó véreinket s tehetségünk szerint siessünk lefötrölni a nyomor lakasztotta könnyeket.

Darány Ágoston jószágfelügyelő kiténtetése.

Dr. Magyar Károly veszprémvármegyei főispán ünnepélyes keretek között, aug. 28-án délután adta át *Darány Ágostonnak* azt az okiratot, amellyel a kormányzó gazdasági tancsossá nevezte ki. *Darány* városiuk közszeretben álló egyéniségét érte eme magas kiténtetés nem érdemelt kiténtetést ki. E városban mindenki csak elismeréssel nyilatkozhat *Darány* munkásságáról. A magunk részéről őszinte szívvel gratulálunk az új gazdasági tanácsosnak.

POLITIKAI HIREK.

A nemzetgyűlés tagjainak tekintélyes része Bécsbe utazott, hogy résztvegyen a parlamentek közötti értekezleten. A képviselők csak a héten térnek vissza Bécsből, így a nemzetgyűlés csak szeptember 5-én ül újra össze.

Bethlen miniszterelnök még a múlt heten tanácskozássra hívta össze a kormány tagjait. Közéleti kérdésekkel foglalkoztak és a kormányzó által kezdeményezett nyomorenyhító akcióval. Az akció megszerzésével Rakovszky Iván belügyminisztert bízták meg. Nagyatádi tett még előterjesztést, hogy a jövőben lókviteli szabadvásárokat is engedélyezni fog és így a külön lókviteli engedélyek feleslegessé válnak.

Bánffy Miklós külügyminiszter kijelentette, hogy a külföldi eseményeket óvatosossággal figyeli.

Klebelsberg Kunó kultuszminiszter egyes intézkedései a keresztény közéletben nyugtalanságot váltottak ki liberális színezetűkkel. Egyesek már kísütötték azt is, hogy a kultuszminisztériumban irányváltás történt.

Ez azonban, úgy vélik, csak a liberálisok, meg a zsidók jámbor óhajátá maradt. Klebelsberg bizonyára tudja, mit csinál és abban is biztosak lehetünk, hogy nem a parasztságnak, sem a zsidó nyulbőr, hanem a keresztény Magyarország az ideálja.

A tarpai választókerületben Zsirkay János pártunkivüli keresztény kiskaput választottak meg vasárnap 528 szavazattal képviselőnek.

Paratore olasz kincstári miniszter újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy Olaszország Ausztriával szemben kedvező szándékokat táplál, mert tudatában van annak, hogy Ausztria esetleges összeomlása milyen végzetes következményekkel járhat a vele szomszédos országok közgazdasági viszonyaira.

Bethlen miniszterelnök felhívást és intetmet intézett az ország lakosságához. Ebben arra kéri az ország közönségét, hogy addig is míg a gyűjtés országos megszerzése megtörténik, adományait a magyar királyi belügyminiszter urhoz, vidéken a főispánokhoz sziveskedjenek eljuttatni. A tömegek enyhítetlen insége nem rejti kisebb veszedelemeket magában a társadalomra, a nemzetre, a hazára, mint a háború rémségei. Éppen azért ebben az adakozásban mindenkinek részt kell vennie.

Egyes liberális lapok azt a hírt közölték, hogy a numerus clausus eltörlésére új hadjárat indul meg liberális oldalról báró Lers Vilmos nyugalmazott államtitkár vezetésével.

Ez csak zsidó óhajítás, mely nem fog valora válni. A magyar fajvédelemnek vannak már hivatott őrei s lesznek a jövőben is.

Az oláh sajtót bejárta az a hír, hogy Bethlen miniszterelnök legutóbb Dornavatra tanácskozott Bratinauval a magyar-román unióról.

A dornavatrai tanácskozás híréből egy szó sem igaz, mert az állítólagos tanács-

kozások ideje alatt Bethlen István gróf általában Budapesten tartózkodott.

A népszövetség genfi konferenciáján a magyar kormányt Bánffy Miklós gróf, külügyminiszter fogja képviselni, ki már a Bécs-Salzburg-Zürich útvonalon el is utazott Genfbe.

A magyar nemzetgyűlési képviselők a körülbelül 250 külföldi vendéggel együtt pénteken délután hajón Budapestre érkeztek. Pénteken este Scitovszky Béla házelnök a nemzetgyűlés kupolacsarnokában üdvözölte a külföldi vendégeket. Bethlen miniszterelnök szombaton este a miniszterelnökségen teát adott a külföldi vendégek tisztelőit.

Politikai körökben azt rebesgetik, hogy legkésőbb a nemzetgyűlés őszi ülés-zakának megnyitásával egyidejűen átcsoportosulnak az egyes pártok, szorosabb szövetségre lép a liberális ellenzék a szociáldemokratákkal, más szóval nyíltan kialakul az *októberista front*. Az *egységes októberista offenzíva* a keresztény és nemzeti alapon álló politikusokat is egy táborban fogja találni. Hiába tehát minden erőlködés! *Keresztény Magyarországból nem lesz még egyszer Zsidóország!*

Interparlamentáris értekezlet Bécsben.

A szökött zsidók gyalázatos szerepe.

Múlt szombat délután 3 órakor tartotta az interparlamentáris főtanács első bécsi ülését.

A vasárnapi ülésen jelen voltak Amerika, Japán, Chile, az európai államok közül Anglia, Belgium, Hollandia, Dánia, Svédország, Norvégia, Németország, Svájc, Ausztria és Magyarország kiküldöttei.

A konferencia elnökévé Mataja dr. osztrák nemzetgyűlési képviselőt választották meg.

Legerősebb az olaszok csoportja. Ferrari vezetésével 80 olasz képviselő jött az osztrák fővárosba.

A magyar csoport külön javaslatot terjesztett elő, amely rámutatott arra, hogy Európában 25,000.000 embert helyezett a békeszerződés a népszövetség védelme alá, akik nemzetiségi, vagy vallási, vagy faji tekintetben ma kisebbséget képeznek a békeszerződések teremtette új helyzetben. Elegendhetlennek tartja, hogy a kisebbségek jogainak védelme tekintetében szigorubb ellenőrzést gyakoroljanak.

Az uniónak svéd és német, valamint cseh-német csoportjai teljes mértékben támogatni fogják e külön javaslatot. A bolgár csoport támogatása is biztosra vehető, valamint az amerikai és az észak európai csoportok is.

A lefegyverzés kérdésében a magyar csoport külön javaslatát Berzeviczy Albert báró fogja előterjeszteni.

A hétfői ülésen Mataja elnök bejelentette, hogy a konferencia tagjai között Magyarországot gyalázó röpiratokat terjesztenek. Ezt az eljárást szigoruan elítéli és följelentést tett a szerzők ellen a rendőrségen.

Magyarország árulói voltak ezek, akik biztos rejtekhelyükből újabb árulást követtek el hazánk ellen. Jó lesz ezt megjegyezni arra az esetre, ha Drözay, Rainprecht és Rupert

léle politikai komédia újra szót emelne az emigránsok hazafisága érdekében.

Traub, volt németalföldi pénzügyminiszter javaslatában követeli, hogy valamennyi állam törölje az élelmiszerek és nyersanyagok vámját.

Hegyeshalmi Lajos a magyar delegátusok nevében hozzátűzte Traub indítványához és kijelentette, hogy helyesli ugyan az indítványozó felfogását, de Csontka-Magyarország gazdasági helyzetére vajó tekintettel elenzi.

Scherrer-Fullemann svájci delegátus kijelentette, hogy Magyarországgal, Ausztriával és Németországgal szemben sok igazságtalanságot követnek el.

Lafontaine belga szenátor kijelentette, hogy a mai rettenetes gazdasági helyzetet rövidesen szanálni kell, különben Európára még nagyobb háború vár, mint amilyen a világháború volt.

Az unió következő ülésén Lukács György volt vallás és közoktatásügyi miniszter hosszabb beszédben a Magyarország ellen elkövetett igazságtalanságokról beszélt. A legnagyobb barbárságnak tartja, hogy a magyar nemzet millióit az alacsonyabb kulturájú balkáni népek kezére járszították át.

Lukács beszédét nagy figyelemmel hallgatták s a végén hosszasan meglapsolták.

Newton Lord angol delegátus a kisebbségek védelméről beszélt és kijelentette, hogy amit a románok az erdélyi magyarok ellen elkövettek, szégyene az egész világnak.

Az utolsó ülésen a magyarországi kiküldöttek közül Baross János szólalt fel, ki számszerűen kimutatta, hogy Magyarország ujjáépítése a mai határok között lehetetlen. Követelte a békeszerződés új alapra fektetését.

Barzeviczy Albert a lefegyverezéssel beszélt. Lefegyverezték a leggyőzötteket, a győztes és semleges államokban pedig tovább fejlesztik a hadsereget.

Bernstein német szociálista vezér beszédében Magyarországot támadta. E szemtelen támadásra Apponyi Albert gróf azonnal német, francia és angol nyelven válaszolt. A legerélyesebben visszautasította Bernstein vádjait, mint aki ugyanazokból a forrásokból meríti értesüléseit, amelyekből a konferencia tagjai között szétosztott röpiratok. A sok csapás után egyetlen egy nép sem érte volna el a konszolidáció azt a fokát, melyet ma már Magyarország elért.

A legközelebbi parlamentek közötti értekezlet Koppenhágában lesz. Apponyit beválasztották az elnöki tanácsba.

Ha más eredménye nem is volt az értekezletnek, mint az, hogy kiküldötteink előadhatták sérelmeinket, már ez is elegendő. Az elhangzott beszédek s Apponyi energikus, önéreztés beszéde jól elvetett mag, amelyből idővel életre fakad a nemzetek elismerése, az igazság diadala, Magyarország feltámadása.

— Tanácsi üdvözlések A városi tanács meleghangú átiratban üdvözölte Csajághy Károlyt, veszprémi kir. törvényszéki elnököt, valamint kúriai bírónő történet előléptetése alkalmából. — Átiratban üdvözölte a tanács Heidekker Győző katonai állomásparancsnokot őrnagy kinevezése alkalmából, különösen kiemelve Heidekker őrnagy érdemeit, melyeket a legzavarosabb időben át vitt állomásparancsnoki tisztében a város rendjének megőrzése és magartatása körül szerzett.

HIREK.

— **Lapunk e héten nyomdát változtatott s jelen számunk már az új nyomdában készült.** E változás miatt tegnap reggel nem jelenhettünk meg. Olvasó táborunk bizonyára megértéssel veszi a hirdetésünket, mert hibánkon kívül nem jelenhettünk meg. Legközelebbi számunk pénteken jelenik meg.

— **Aranyimisés plébános.** Ritka ünnepegyben volt része Nagyboldogasszony napján Gyulaj község lakosságának. Frúhwirth Géza íb. kánonok, a dombóvári kerület esperese, Gyulaj községnek 43 esztendő óta plébánosa, tartotta papi pályájának 50 éves jubileumát.

— **Szülők figyelmébe.** Felhívom mindazon szülőket, kiknek elemi iskolai és ismétlő iskolai köteles gyermekei vannak, hogy azokat az egyes iskolák által megjelölt napokon feltétlenül írassák be, mert beiratkozások után lefolytatandó nyomozat alapján ki fog deríttetni, hogy kik azok, akik iskolaköteles gyermekeiket be nem iratták és az új népiskolai törvény szerint elzárással fognak büntettetni.

— **A pápai ref. főiskola világi gondnoka.** Beöthy Zsolt halálával megüresedett a pápai ref. főiskola főgondnoki tisztje. Németh István dunántúli református püspök az egész egyházkerületben elrendelte a tiszttség betöltésére a szavazást. Mint értesülünk, eddig a legtöbb gyűlékezett Darányi Kálmán dr., győri főispánra, a győri református egyház presbiterére adta le szavazatát, aki az egyházkerület ügyeinek vezetésében eddig is tevékeny részt vett.

— **Kereskedelmi és gazdasági tanfolyam.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a középiskolai tanárok részére Budapesti közgazdasági és kereskedelmi tanfolyamot szervezett. A tanfolyam két hónapig tart.

— **Négy és fél mázsa buza évi bér.** Szegedi jelentés szerint, a város belterületén megtartott földárverés alkalmával a bérösszeget buzában állapították meg. Jellemző a szegedi földéhségre, hogy egy hold földért, — amelyért eddig 150 korona bérösszeget fizettek — most máslélmáza buzától négy és fél mázsa buzáig emelkedett a felajánlott bérösszeg.

— **Halál fegyvertisztogatás közben.** Széchényi Antal a szegedi rendőrség törzsmestere a rendőrlaktanyában szolgálati revolverét tisztogatta. Két rendőr nézte s figyelte munkáját, amikor Széchényi kezében elszűnt a lövedéknek vélt pisztoly és az egyik rendőr Csökóvács Imre jcszónélkül a földre zuhant és meghalt. A golyó a szerencsétlen rendőr mellébe jutott. Széchényi törzsmester ellen megindították a vizsgálatot.

— **Gyilkol az ital.** Ófehértón Gebri Ferenc mulatozás közben hasba lölte Gerezi János, aki nyomban szörnyen halt. Vallály községben történt a másik eset, ahol két legénynek egymással való bicskás beszélgetése szintén emberhalállal végződött.

— **Verkedés.** Noszlopi József, Noszlopi Kálmán, Pehinger György, Klein Sebestyén, Paulics Péter, Klein András németbányai lakosok ellen feljelentést tettek, mert csupa bosszúból, Szent István napján, alaposan megverték Horváth Mihály bakonyjaki lakost.

Rokkant ügy. A népjóléti- és munkügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel megvonja a nyugellátást azoktól a rokkantaktól, özvegyektől és árváktól, akik mint megszállott területi illetőséggel bírnak, a magyar állam kötelekébe való felvételüket nem kérelmezték.

— **Leszállítják az építő anyag szállítási díját.** Az államvasuti tarifa emelésével kapcsolatban a kormány az építőanyagok szállításának díját mérsékelni fogja.

— **Só ármegállapítás.** A hatósági só árat a városi tanács a következőképpen állapította meg: A só ára nagyban 14-50 K, kicsinyben 16 korona; ehhez 1 korona csomagolás hozzászámítható.

— **Bicskázás.** Herverth Mihály bakonyjaki lakos ellen feljelentést tettek a helybeli kir. járásbírószágon, mert Noszlopi József és Noszlopi Kálmán németbányai lakó sokat késsel megszurkálta és rajtuk többrendbeli könnyebb sérüléseket ejtett.

— **Jó bortermésre van kilátás.** Az idei bortermés igen jónak ígérkezik, sajnos azonban a hordóval baj lesz. A hordógyártásra alkalmas fa ára igen magas. A munka bérék is rendkívüli módon emelkedtek, mert kádársegédekben nagy hiány van, úgy, hogy a bérék és a hordóárak szüretig tetemesen fognak még emelkedni. A gyáraknak borshordókészletük még van és nincs remény arra, hogy a szállósgazdák hordósükségletét ki tudják elégíteni.

— **Szabad a szállókvitel.** A földmivélsügyi miniszter rendelete szerint a friss szálló engedély nélkül vihető ki a vámon külföldre.

— **Megkezdtek az őszi szántást.** A legutóbbi esővel általában jótékony hatással voltak egyes terményekre, de a kukoricán és burgonyán például már a legjobb eső sem segíthetett. Dohányban, sarjuszában és répában az eső után jelentős hozam várható. A vetési és szántási munkálatok is megindulhatnak, a munkálatok tekintetben is lényegesen előrehaladtak, aminek itt is az ideje, hiszen egyes termések vetésének megkezdési ideje már el is múlt.

— **Műtrágya hiánya a gazdáknál.** A gazdák köréből az a panasz érkezett, hogy nem tudnak elegendő műtrágyához jutni. Az állam még az elmúlt évben egy érdekltségnek adta a műtrágya egyedárúságot, amely érdekltség most annak ellenére, hogy élénk a kereslet, nem ad elég árut a piacra. A kormányának kell a tervezett újabb műtrágyadrágulás előtt kényszerítő eszközökkel biztosítani a piac ellátását.

— **Nemesített vetőmagvak kiosztása.** A többtermelés előmozdítása és a termelés minőségének javítása céljából a földmivélsügyi miniszter a gazdák részére nemesített vetőmagvakat szándékozik szétosztani az egyes közigazgatási járásook székhelyein. Mint értesülünk a miniszter felhívta az összes vármegyei gazdasági felügyelőségeket, hogy tegyenek jelentést arról, vajjon körzetükben milyen mennyiségű nemesített vetőmagra volna szükség. Ebben a kedvezményben, csak azok a gazdák fognak részesülni, akik földjüket jól munkálják meg. Az egyes gazdák által termelt búzát minden ráfizetés és utánjárás nélkül nemesített buza vetőmaggal fogják kicserélni.

Laptulajdonos Szilágyi Sándor.

Ny. a Ker. Nemzeti Nyomda. Pápa.

TŐZSDE.

♦♦♦

Zürich, szept. 1

(Nyitás.)

Zürichben 100 magyar koronáért 0-27 svájci frankot fizettek.

Valuták:

Dollár: 1915	Angol font: 8700
Német márka: 1-45	Holland forint: —
Osztr. korona: 0-24	Francia frank: 150
Lei: 17—	Lira: 84—
Szokol: —	Svájci frank: 370
Lengyel márka: —26	Dinar: 19-60

Terménytőzsde:

Buza, tiszav.: 7250	Takarm.-árpa: 6400
Rozs: 5200	Tengeri: 8000
Zab: 5900	Korpa: 4400
Repce: 14000	

Gépirásban,

esetleg gyorsírásban is jártas hölgyet vagy urat keresek irodám részére. — Cím a kiadóhivatalban.

Házeladás.

Pápan, a Várar utca 15. szám alatt fekvő ház szabad kézből eladó. — Értekezni lehet dr. Adorján Gyula ügyvédnél, Pápa, Deák Ferenc utca 4. szám.

A m. kir. Keresk Min. kiadásában az új
**Nemzetközi
csomagtarifa
megjelent!**
Megszerezhető
100 koronás
árban
a pápai m. kir. posta- és táv. hivatalban.

Bakonyszentiván község tulajdonát képező

kovács-lak

mely áll egy szoba, konyha, kamra és egy műhelyből, két hold földdel, szeptember 10-én, Bakonyszentiván község-házánál d. u. 3 órakor a legtöbbet ígérőnek bérebe fog adatni.

Ház-eladás.

A Zöldfa-utcában levő 28. számú

sarokház,

amelyben 6 lóra istálló van építve.

azonnal eladó.
Bővebb értesítés nyelhető Selinko Manonál
Rákóczi-utca 13.

Hirdetmény.

Szűcs község tulajdonát képező **korcsma és mellékhelyiségei** Szűcs község-házánál 1922 szeptember hó 9-én délután 2 órakor, a legtöbbet ígérőnek 3 évre bérebe fog adatni.

Első Keresztény Biztosító Intézet Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, olcsó díjfelekkel és kedvező feltételekkel **tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopásbiztosításokat, élet- és népbiztosításokat.** Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., főemelet.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen. — Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Eger, Gyermely, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czegled, Kecskemét és Pápa.